

publice. Směr, jakým se mělo nésti toto působení, projevil zřetelně ve výrocih: »Es muss, es wird, wieder anders werden; die Grenze zum Beispiel, die uns umgibt, hat die Menschenhand gezogen. Wir anerkennen, aber nur die Grenze, die Gott für unser Volkstum geschaffen hat.« Svými výroky obžalovaný poukazoval jednak na nepříznivé prý pro posluchače účinky vzniku československého státu, jemuž zřejmě přičítá nynější »porážku« Němců, »které neštěstí pronásleduje více než jejich předky« (arg. die Grenze, die uns umgibt atd.), jednak hlásal jako cíl politického snažení t. zv. právo sebeurčovací do důsledků, t. j. odtržení území obývaných národní menšinou německou od Československé republiky, do níž byla vtělena platnými smlouvami mezinárodními a přivtělení jich ke státu cizímu (arg.: »Freies Reich«) a pobuřoval tak proti ústavní jednotě československého státu. V tom i v onom směru vyvolával silnými prostředky u posluchačů nepřátelský vztah ke statkům, chráněným v § 14 čís. 1, tedy pobuřoval. Nezáleží na tom, že nedoporučoval použití násilných prostředků, ježto nejde o zločin podle § 15 čís. 3, nýbrž o přečin, k jehož skutkové podstatě se nevyhledává použití prostředků násilných. Nezáleží na tom, zda měla činnost pachatelova zevní účinek a jaký dojem činila na posluchače; stačí podle zákona, že byla způsobilá, by u posluchačů vzbudila nepříznivé smýšlení proti státu, k němuž náležejí. Poněvadž i ve směru subjektivním obsahuje rozsudek formálně bezvadné zjištění, že obžalovaný pobuřoval proti ústavní jednotě československého státu a pro jeho vznik úmyslně a vědomě, odpovídá odsuzující výrok správnému použití zákona a zjištěnému stavu věci.

Čís. 3636.

Povinnost uveřejnění rozsudek ve smyslu § 14 čís. 1 tisk. nov. stihá jen redaktora a vydavatele; nemůže býti uložena obviněnému, jenž byl rozsudkem uznán původcem závadné zprávy.

(Rozh. ze dne 23. října 1929, Zm I 541/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Výrokem rozsudku krajského jako kmetského soudu v Chebu ze dne 13. prosince 1928, jímž bylo obviněnému uloženo, by rozsudečný výrok bez důvodů na vlastní útraty a bez poznámky uveřejnil v periodickém tiskopisu »Der D. F.«, byl porušen zákon v ustanovení prvního odstavce § 14 tisk. novely ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n.; výrok ten se zrušuje a pomíjí.

D ů v o d y:

Rozsudkem krajského jako kmetského soudu v Chebu ze dne 13. prosince 1928 byl obviněný uznán vinným přečinem proti bezpečnosti cti

podle §§ 487 a 488 tr. zák. a § 1 tiskové novely ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n. a bylo mu kromě trestu uloženo podle § 14 tiskové novely, by rozsudečný výrok bez důvodů na vlastní útraty a bez poznámky uveřejnil v periodickém tiskopisu »Der D. F.«, a dále bylo vysloveno, že je soukromý obžalobce oprávněn uveřejniti na náklad odsouzeného výrok rozsudkový bez důvodů v periodických tiskopisech »B. aus E.« a »V.«, při čemž náklad tohoto uveřejnění nesmí přesahovati 300 Kč. Proti výroku o vině a trestu byly podány obviněným a soukromým obžalobcem zmateční stížnost a odvolání, o nichž bylo rozhodnuto nejvyšším soudem rozhodnutím ze dne 22. června 1929, kdežto proti oné části výroku soudu prvé stolice nebyl podán opravný prostředek, a proto se toto rozhodnutí nejvyššího soudu na ni nevztahuje. Výrokem, pokud bylo obviněnému uloženo, by rozsudečný výrok bez důvodů na vlastní útraty a bez poznámky uveřejnil v periodickém tiskopisu »Der D. F.«, byl porušen zákon. Podle § 14 odst. (1) tiskové novely lze na návrh soukromého obžalobce (soukromého účastníka) uložit v odsuzujícím rozsudku jen odpovědnému redaktoru a vydavateli, by bezplatně a bez poznámky uveřejnili v periodickém tiskopise, v němž byla zpráva uveřejněna, výrok rozsudkový, a, pokud jest toho třeba k zadosti učinění, i s důvody v rozsahu, který určí soud. Povinnost tato stíhá tedy jen redaktora a vydavatele. Obviněný, jenž byl rozsudkem uznán původcem závadné zprávy, není však podle obsahu spisů ani odpovědným redaktorem ani vydavatelem periodického tiskopisu, v němž byla zpráva uveřejněna, nevztahuje se tedy naň ustanovení prvního odstavce § 14 tisk. novely a nemohla mu býti uložena povinnost stíhající podle tohoto zákonného ustanovení jen odpovědného redaktora a vydavatele. Bylo proto zmateční stížnosti generální prokuratury podle § 33 tr. ř. vyhověti a podle § 292 tr. ř. uznati, jak se stalo.

Čís. 3637.

Skutková podstata přestupku útisku nevyžaduje, by nastal účinek pohrůžkou napovězený; důvodem trestnosti jest nátlak na vůli ohroženého napovězením budoucí újmy.

Na rozdíl od § 98 b) tr. zák. nevyhledává skutková podstata přestupku útisku »důvodnost obav«, stačí, že vyhrůžka mohla účinkovati na vůli dotčeného, protože mu bylo za to míti, že pachatel je s to vyhrůžku uskutečniti.

Spadá sem, bylo-li faráři vyhrožováno vyvoláním nepokojů, by bylo docíleno jeho svolení k pohřbení na katolické části hřbitova.

(Rozh. ze dne 24. října 1929, Zm I 642/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 29. června 1929, jímž byl obžalovaný uznán vinným přestupkem útisku podle § 1 zák. ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n.